

Hradné brány

Napísal Administátor
Štvrtok, 19.05.2016 o 17:55

{rokbox
thumb=|images/stories/clanky/hradne-brany-mini.jpg|images/stories/clanky/hradne-brany.jpg{/r
okbox}

Na Zborovský hrad viedla cesta nielen zo Zborova, kde panstvo malo kaštieľ, ale aj z Dlhej Lúky. Z tejto strany sa zachovala pred hradom dubová aleja, ktorá lemovala pôvodnú cestu. Niektoré jedince duba letného majú okolo 300 rokov.

Do hradu sa prichádzalo predbráním po drevenom moste, ktorý bol postavený na dubových koloch. Vstup na hrad strážila Dolná brána – trojpodlažná bránová veža. V múre sú kapsy, v ktorých sa otáčal okolo svojej osi kolískový most. V bráne sa zachovala „vlčia“ jama – šachta s hĺbkou a dĺžkou 2,8 m, široká je 1,5 m. V nej sa otáčala spodná časť kolískového mosta pomocou dvoch tyčí. Ak bol most vo vodorovnej polohe, prekryl priestor pred bránou a šachtu. Ďalej sa išlo po dlažbe z riečnych okruhliakov. Na ľavej strane bola miestnosť pre stráž – drábov. Pri archeologickom výskume sa vykopalo veľa hlinených fajok, strážcovia si krátili čas fajčením.

Z druhej dvojpodlažnej bránovej veže zostali iba dve steny. Čelná s oblúkovým vstupným otvorom a bočná so sedíliami na sedenie. V inventároch sa nazýva Stará brána, ňou sa vchádzalo do predhradia. Odtiaľ sa vychádzalo na stredný hrad po šikmom drevenom moste. Pokračovalo sa po padacom moste s reťazou, ktorý sa opieral o hranolový kamenný pilier pred treťou Strednou bránou. Z nej sa zachovali bočné steny a časť portálu z pieskovcových kvádrov. Podľa inventára z roku 1684 z pravej strany brány sa vchádzalo do octovej miestnosti. Na tehlovej podlahe bolo 14 sudov octu.

Žiaľ, zo štvrtej Hornej brány nič nezostalo, pod sutinou sa rysujú iba jej základy. Bola oproti tretej bráne. Na prekonanie výškového rozdielu medzi stredným a horným hradom slúžila filagória – altánok, v ktorom sa išlo hore po drevených schodoch. Odtiaľ po padacom moste, ktorý sa dvíhal reťazou, vstúpilo sa do dvojpodlažnej bránovej veže. Pod drevenou podlahou bol kanál, ktorým vytekala zrážková voda z horného hradu. Jeho nádvorie lemovali budovy vrátane kaplnky. Oproti bráne bola hlboká temnica s kladou a dlhou reťazou. Po ľavej strane bol dvojpodlažný horný palác. Bardejovský rodák Viktor Miškovský zakreslil v roku 1887 ešte jeho obvodový múr s okennými otvormi. Dnes na hornom hrade sa týči ako maják už len donžon – Nebojsa veža. Vo veži sa vystúpilo po drevených schodoch do miestnosti nočného strážnika – vartáša. V izbe s kachľovou pecou bol pár medených bubnov. Najvyššie vo veži boli hodiny so zvonom. Jeden z drábov bol zároveň hodinárom.

Na strednom hrade okrem brány je aj bránka. Zachovala sa v priečke, čiže v kamennom múre

Hradné brány

Napísal Administátor
Štvrtok, 19.05.2016 o 17:55

---

dvojmetrovej hrúbky medzi Kuchynskou baštou a horným hradom. Priečka rozdeľovala predhradie na dve časti z obranných dôvodov. Minulý rok po odkopaní sutiny sa odkryla bránka s dvojitým záklenkom a dvojstrannými strieľňami po jej boku. Podľa inventára nad brámkou bolo bývanie pre delostrelca. Izba mala tri okná a kachľovú pec. Zostali z nej iba kapsy v múre po trámoch.

Vďaka šikovným rukám hradných murárov priečka s brámkou „vyrástla“ do výšky a krásy. Ale lepšie raz vidieť ako dvakrát čítať ...

Napísal: Štefan Hanuščin